

RAKKE KAJA

Nr. 9 (222)

november 2014

*Kõigil meil on oma elu ja lugu,
aja kestes saab sellest ajalugu.
Pole majadki elu ja ajaloota,
jääb üle vaid aega uskudes loota,
et rahvale läbi aja on vaja,
kooskäämimise kohta,
oma Rahvamaja, Seltsimaja, Kultuurimaja.
Kuni veel kestab külakultuur,
seni meie rahva vaim püsib suur ...*

1989. aastal avas uksed Pälsoni sovhoosi ametiühingu klubi, mille ruumides tegutseb praegu kultuurikeskus. Sealt ka see sünnipäevanumber 25 ja kui ajalooamatut uurida, siis 90 aastat tagasi avas külalistele uksed Rakke seltsimaja, mis oli ümbruskonna suurim kultuuritempel, kus korraldati palju pidusid. Seda maja meenutab nüüd septembri lõpul Kase pargis avatud mälestuskivi. Rakkes on inimesed ikka seltsitegevusest osa võtnud, agaralt osaleti näitemängus, lauldi koorides, tantsiti rahvatantsu, isegi oma pasunakoor ja sümfooniaorkester olid olemas.

Praegu tegutsevad taidlusringid ongi enam-vähem kõik samaealised kui 25-aastane kultuurikeskus – segarühm Agatantsulust 28, naisrühm 21, eakate tantsurühm Kadakane 20. Laulukooril ja laste lauluringil saab järgmisel aastal 15 aastat tegutsemisest, line-tantsu on Rakke mail tantsitud 10 aastat ja idamaatantsul on järgmisel aastal 10. sünnipäev tähistada.

Ringitegevus saab toimuda ainult tänu tublidele ringjuhtidele – Riinale, Liiale, Helenile, Epule, Sirjele, Ivile ja Ilmele. Eraldi tahaks mainida dekoreerijat Mary, tänu kellele saab saal igaks peoks omanäoliseks ja ilusaks.

Sünnipäevapeol olid külalisteks Viru-Nigula mehed koos juhendaja Ervin Lemberiga ja naisrühm Kehrast, jalga sai keerutada Anatoli Bändi järgi. Rakke vallavalitsus kinkis maitsva sünnipäevatoridi, mida jagus kõigile pidulistele.

Rõõmsat tegutsemislusti kõigile, kes löövad kaasa ringide tegevuses ja käivad pidudel.

Rõõmsate kohtumistenil!

Riho Lahi - 110

18. oktoobril tähistas Rakke Valla Hariduse Selts Rakvere mailt pärit teeneka pedagoogi, humoristi, karikaturisti ning eksliibrisekunstniku Riho Lahi lähenevat 110. sünniaastapäeva mälestushommikuga.

Esmalt suunduti Ao kalmistule, kus Riho Lahi viimisel puhkepaigal süütasid mälestusküünlad tema lähedased ja head sõbrad ning temaga kohtunud rakkelased. Mälestushommikul meenutasid Riho Lahit, kui nõudlikku ja suure huumorimeelega inimest Rakkes elava tütar Külli pereliikmed ja Tartust kohale tulnud Riho Lahi minia Helgi tütardega. Kalju Lomp, kes kohtus temaga Tartus Humoristide ühingu satiiriseksioonis, meenutas meest kui töökat ja head sõpra. Suureks eeskujuks enesele nimetas Riho Lahit Tartus elav viljakas eksliibrisekunstnik Elmar Uuk. 1985. aastal külastas Lahi Rakket tollaste raamatusektsiooni raamatukogu kutsel. Selle külastuse ajal ilmus tema sulest 6. juulil Rakvere rajooni lehes „Punane Täht“ veste pealkirja all „Kihva Värki Rakkes“. Kui varem oli ta valmistanud eksliibrise Rakke keskkoolile, siis nüüd sai ka Rakke raamatukogu temalt oma eksliibrise.

Riho Lahi elu viimane periood möödus samuti Rakkes, kuid siis juba haigevoodis lamades.

Aime Kinnep

Vallavalitsuses otsustati

22. oktoober

- Määrata ja maksta toimetulekutoetust oktoobrikuus 13 isikule kogusummas 1436.05 eurot.
- Määrata ja maksta vajaduspõhist peretoetust 2014. aasta oktoobri-, novembri- ja detsembrikuuliga kuu eest 5 isikule kokku 76.72 eurot.
- Maksta sünnipäevatoetust 1 juubilarile summas 30 eurot.
- Kinnitada laste jõulupaki hinnaks kuni 3.61 eurot/pakk
- Maksta ühekordset toetust 20 eurot Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingule maakondliku vanavanemate päeva tähistamiseks.
- Maksta ühekordset toetust 4 isikule kokku summas 114.31 eurot koolilaste bussipiletite kompenseerimiseks.
- Määrata 1 isiku ja lõpetada 1 isiku hooldus ja hooldajatoetuse maksmine.
- Kinnitada Rakke Gümnaasiumi hoolekogu koosseis järgmiselt: vallavolikogu esindaja Kati Kirsipuu, õpetajate esindajad Janar Rückenber ja Reet Ööpik, õpilasesinduse esindaja Ruth Leinassar, põhikooli lastevanemate esindajad Ivo Salus ja Ille Lavrentjev, gümnaasiumiosa lastevanemate esindaja Triinu Pohlak, vilistlaste esindaja Lembitu Kanarbik.
- Kinnitada Rakke lasteaed Leevike hoolekogu koosseis järgmiselt: pedagoogide esindajad Lemmi Teder ja Marge Harend, vanemate esindajad Helge Saare, Kati Kirsipuu ja Raili Veski ning valla esindaja Ingrid Kirss.
- Lõpetada Rakke valla omandis oleva 1-toalise (Metsa 1-9) ja 3-toalise keskküttega korteri (Oru 2-7) üürileping.
- Määrata projekteerimistingimused Rakke aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise II etapi projekti

koostamiseks ning projekteerimistingimused PT-56-10-14 Rakke lubjatehase prügila sulgemisprojekti koostamiseks.

- Väljastada ehitusluba viihalli ehitamiseks Nõmmküla külla vastavalt Thabelinus OÜ poolt koostatud ehitusprojektile.
- Väljastada kasutusluba Salla seltsimaja osaliseks kasutuselevõtuks.
- Väljastada kasutusluba maakaabelliini kasutuselevõtuks Räätsvere külas Ao II paisu kalapääsus.
- Kinnitada kohaliku tee alusest maast munitsipaalomandisse taotlemiseks katastriüksuse moodustamine järgmiselt: koha-aadress Vahtrametsa tee, Rakke alevik (pindala 2256 m², sellest ehitiste all 2256 m²), maksustamishind 230 eurot.
- Arvamuse, sihtotstarbe ja koha-aadressi andmine riigi omandisse jäetavate maaüksuste kohta: Ao külas asuv Triigi metskond 173 maaüksus (ligikaudne pindala 8,77 ha, riigi omandisse jätmisega maatulundusmaa); Villakvere külas asuv Paasvere metskond 129 maaüksus (ligikaudne pindala 14,37 ha, riigi omandisse jätmisega maatulundusmaa).
- Nõustuda Allika katastriüksuse (21,07 ha) jagamisega ja määrata uutele moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid, pindalad ja maakasutuse sihtotstarbed järgmiselt: Liigvalla külas asuvad katastriüksused - Allika, pindalaga 11 463 m², sihtotstarve elamumaa ning Allikapõllu, pindalaga 19,62 ha, sihtotstarve maatulundusmaa.
- Võtta riiklikus teeregistris Rakke valla kohaliku teena arvele järgnevad teed: Rakke alevikus asuv Nõlva tee (pikkus 172,10 m); Suure-Rakke külas asuv Lammasküla tee (198,68 m); Tammiku külas asuv Kaare tee (74,70 m).
- Väljastada raieluba Mäe põik 2 kuuse raieks.
- Korraldada vallavara võõrandamine kirjaliku

enampakkumise korras Rakke vallale kuuluvatele Salla mõisa kinnistule (alghinnaga 300 000 eurot) ja Oru tn 2-7 korterile (alghinnaga 800 eurot).

- Rakke Vallavalitsuse 13.12.2013 määruse nr 1 „Veeteenuse, reovee ja kütte hinna kehtestamine“ muutmine. Eelnõu veeteenuste hindade tõstmiseks jäi muutmata, kuna hinnatõus on liiga järsk ja suur ning kohustati kommunaalasutuse juhatajal Andres Ojanurmel vähendada veeteenuse kulusid ning ümber arvutama hinna tõus.
- Nõustuda eriolukorras sigade matmisega Kõpsta katastriüksusele. Matmisel arvestada keskkonnaseadustest tulenevaid nõudeid ning juhendada loomataudi tõrje seadusest, sigade aafrika katku tõrje eeskirjast.
- Eelnõud vallavolikogule:
 - Rakke valla 2014. aasta I lisaearlarve.
 - Rakke lasteaed Leevike arengukava 2015-2019.
 - Maa munitsipaalomandisse taotlemine.

Vallavolikogus otsustati

30. oktoober

- Taotleda munitsipaalomandisse Nõlva tee, Lammasküla tee, Kaare tee ja F.R.Faehlmanni tee.
- Kinnitada Rakke lasteaed Leevike arengukava aastateks 2015-2019.
- Võtta vastu Rakke valla 2014. aasta I lisaearlarve (nähtav kodulehel).
- Maksta välislahetuses viibimise eest päevaraha volikogu esimees Enno Eilole, vallavanem Andrus Blokile ja volikogu liige Edgar Blokile.

Maareformi lõpetamisest

Maareformi on tehtud juba üle 20 aasta, kuid ikka on neid ehitiste omanikke, kes ei ole midagi ette võtnud maa omandiõiguse vormistamiseks.

Valla- ja linnavalitsused esitasid 31. jaanuariks 2014 maavanemale nimekirjad ehitistest, mille omanike kasuks seatakse hoonestusõigus. Esialgsetel andmetel oli Rakke vallas selliseid ehitisi ca 32, kuid osa ehitistest võivad olla lagunened ja kasutusest välja langenud ning paljude kohta ei ole teada omanikke või pärijaid.

Vabariigi Valitsus võttis maareformi lõpuleviimiseks vastu 05.06.2014 määruse nr 74 „Maareformi käigus riigimaale hoonestusõiguse seadmise ja selle käigus maa erastamise kord“, mis jõustus 9. juunil 2014.

Määruse eesmärgiks on reguleerida reformimata maal asuva ehitise omaniku kasuks hoonestusõiguse seadmist ja selle käigus maa erastamist, kui isik seda soovib. Valla- või linnavalitsus viib läbi menetluseks vajalikud eeltoimingud ning maavanem sõlmib kas maa

erastamise lepingu või seab hoonestusõiguse. Hoonestusõiguse puhul katastriüksuse moodustamise ja mõõdistamisega seotud toimingud teostab ja kulud vallavalitsusele ja maa mõõdistajale tasub maavalitsus omandireformi reservfondist. Hoonestusõiguse seadmise menetluse käigus, peale maaüksuse katastris registreerimist, on taotlejal maavanema poolt tehtava ettepaneku alusel veel võimalus ka maa erastamiseks. Sel juhul tuleb maa erastamisega seotud kulud ja lepingute sõlmimisega kaasnevad notaritasud tasuda erastajal.

Juhul kui ehitise omanik ei ole avaldanud soovi hoonestusõiguse seadmiseks või ei sõlmi hoonestusõiguse seadmise lepingut, algatab vallavalitsus või maavanem hiljemalt 31. jaanuaril 2015 ise hoonestusõiguse seadmise menetluse ja sel juhul on tegemist sundhoonestusõigusega.

Hoonestusõiguse alusel on hoonestajal õigus omada kinnisasjal hoonestusõiguse seadmise ajal olevat ehitist ja hoonestaja on kohustatud tagama ehitise säilimise hoonestusõiguse

tähtaja jooksul. Hoonestusõigus seatakse hoonestusõiguse seadmise ajal kinnisasjal asuva ehitise eeldatava püsimise ajaks.

Seega, 9. juunil 2014 jõustunud määrusega on siis kehtestatud hoonestusõiguse seadmise kord, tähtajad ja tingimused, sealhulgas hoonestusõiguse aastatasu suurus (elamumaal 2% ja ärimaal 5% maa maksustamishinnast) ning hoonestusõiguse seadmise ja maa erastamise kulude koosseis, piirmäärad ja tasumise kord.

Hiljemalt 31. jaanuarini 2015 on veel võimalus ehitise omanikel või pärijatel esitada hoonestusõiguse seadmise avaldus ja lisada sellele omandiõigust tõendavaid dokumente. Kui aga avaldust ei esitata, algatab vallavalitsus või maavanem ise hoonestusõiguse seadmise menetluse (sundhoonestusõiguse).

Vaata ka: Maareformi käigus riigimaale hoonestusõiguse seadmise ja selle käigus maa erastamise kord (RT I, 06.06.2014, 24).

**Piret Lükk
maanõunik**

Ehitusest Rakke vallas

Rakke-Ao kergliiklustee I etapi ehitustöödega (600 m Ülesoo tänavast) alustas AS Vooremaa Teed ja II etapi ehitustöödega (jätkub I etapi lõpust 421 m) alustas AS Eesti Teed. Sobivate ilmastikuolude puhul lõpetatakse tööd käesoleva aasta 15. detsembriks.

Rakke aleviku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimise II etapi projekteerimis- ja ehitustööde hanke võitis **WESICO PROJECT OÜ** Tartust maksumusega 562 732,44 eurot koos käibemaksuga. Töövõtuleping on sõlmitud, tööde lõpetamise tähtaeg 30.09.2015. Antud projekti elluviimiseks on Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetus veemajandusprogrammist 398602,15 eurot ilma käibemaksuta. Käibemaks ei ole toetuseks abikõlbulik. Käesoleval aastal ja järgmise aasta talveperioodil toimuvad mõõdistustööd, geoaluse koostamine ja

projekteerimine ning kevadel alustatakse ehitustöödega. Projekteerija üheks esimeseks tööks on kinnistuomanikega trasside liitumispunktide ja uusehitustel hoonesisendite ning rekonstrueeritavatel olemasolevate trasside ühenduste asukohtade kooskõlastamine. Vee ja kanalisatsiooniga liitunud teostatakse rekonstrueerimise käigus ühendid uute rajatavate liitumispunktidega. Uutele võimalikele liitujatele ehitatakse liitumispunktid tänavapoolsele kinnistu piirile. Majaühenduste väljaehitamine jääb kinnistuomanikele.

Tammiku Avahooldekeskuse (AHK) hoone renoveerimise hanke võitis **OTO Ehitus AS** maksumusega 35950,51 eurot koos käibemaksuga ja omanikujärelevalve hanke **ANMERI OÜ** maksumusega 720,00 eurot koos käibemaksuga. Nimetatud tööde jaoks oli kavas esitada taotlus toetuse saamiseks Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele sügisvooruu.

Varasemast voorust toetuse saamisest oli ilma jäänud Rakke lasteaed Leevike. Kordasime taotluse sügisvooruu. Kahe projekti maksumus kokku ületab ühele taotlejale ühes voorus lubatud piirsumma. Seoses eelnevaga lükkub Tammiku AHK hoone renoveerimise toetuse taotlus 2015. aastasse.

Kinnistuomanikud! Viimasel ajal on esitatud vallavalitsusele ehitusloa taotlusi ehitistele, mille ehitamisega on alustatud. Ehitise alustamise loaks on ehitusluba ja projekteerimise aluseks vallavalitsuse poolt väljastatavad projekteerimistingimused. Ilma ehitusloata ehitamine on omavoliline ehitamine ning vastavalt Ehituseaduse § 69 lg 1 karistatakse füüsilist isikut rahatrahviga kuni 150 trahviühikut ja lg 2 alusel juuridillist isikut kuni 32 000 eurot.

Guido Kraav
abivallavanem

Leivanädal lasteaias

Tirtsude rühm tähistas 6.-10. oktoobrini 'eivanädalat, mille raames käidi põllumees Ivo Saluse juures lähemalt tutvumas kombainiga. Põllumees rääkis kombaini tööst ja tutvustas lastele suure põllutöomasina erinevaid tarvikuid. Eriti huvitav oli lastel ronida kombaini kabiini, kus näidati kombaini tööks vajalikku tehnikat. Imestust pakkusid masina suured rattad ning kombaini käima panemine. Enne ära tulekut pakuti lastele kommi, mida nositi lõunasöögi-

lauas magustoiduks. Tirtsude rühm tänab Ivo Salust põneva hommikupooliku eest, kus lapsed said hea ülevaate uhkest ja suurest viljakoristusmasinast.

Marge Harend
Tirtsude rühma õpetaja

Leivanädalal toimetati kõikides rühmades. Peateemaks oli ikka leib meie laual. Kuidas leib lauale saab ja millest leiba valmistatakse, sai lastele selle nädala jooksul selgeks. Õpetaja Lemmi algatusel küpsetasid Lepatriinude rühma

lapsed ühel hommikupoolikul ise leiba. Terve lasteaed lõhnas väga meeldivalt ja isuäratavalt ning valminud leib maitses hea.

Tänuavaldus

Märkamine ja teiste aitamine, peaks inimese loomule väga omane olema aga pahatihti see nii ei ole. Seepärast tundkem rõõmu ka väikeste heategude üle. Rakke lasteaed Leevike tänab Ahto Tikkerbäri, kes tõi lasteaeda terve kastitäie sooje libisemiskindla tallaga lastesokke.

Anu Kangur
Rakke lasteaed Leevike direktor

Ettelugemispäev

Rakke Gümnaasiumis on traditsiooniks saanud pidada rahvusvahelist ettelugemispäeva. Eestis tähistatakse seda Eesti Lastekirjanduse Keskuse eestvõtmisel alates 1995. aastast.

Meie tähistasime ettelugemispäeva reedel, 17.oktoobril koos üllatusetteleugejatega, kes lugesid oma lapsepõlve lemmikraamatut.

1. klassile luges kooli huvijuht Helen Potman, 2. klassile Lahu kooli õpetaja Külli Lillemets, 3. klassile kooli raamatukogu töötaja Külli Tälli, 4. klassile kooli

Ettelugejad

sotsiaalpedagoog Marika Tekkel, 5. klassile raamatukogu juhataja Mart Piiroja, 6. klassile

lasteaia juhataja Anu Kangur, 7. klassile kooli direktor Arvo Sakjas, 8. klassile vallavanem Andrus Blok. 9. klassile pidi lugema tulema endine Salla kooli õpetaja Triinu Pohlak, kuid teda asendas direktor. 11. klassile luges kultuurikeskuse juhataja Rene Põllumaa, 12. klassile noortekeskuse juhataja Taimi Talpas-Taltsepp. Lasteaias käis muinasjutte lugemas Laas-Hendrik Lumberg.

Rõõm oli kahepoolne - naudinguga kuulati katkendeid lemmikraamatutest, esinejad omakorda tundsid rõõmu sellest, et said taas olla koos oma lapsepõlve lemmik-kangelastega. Aitäh kõigile lugejatele!

Leonoore Meerja
Rakke gümnaasiumi kirjandusõpetaja

Noortekeskuse tegemised

Ka sel aastal valisime noorteka piiga ja poisi, seda siis 26. septembril. Kuna osavõtjaid oli palju, tegime kaks vanuserühma ning valisime koguni 2 piigat ja 2 poissi. Noortel tuli ennast proovile panna viktoriinis, täpsusvisetes, joonistamises, noolemängus ja otsustavaks sai enesetutvustus. Kolmandat aastat järjest sai noorteka piigaks Gättriin Potman ja noorema vanuserühma noorteka poiss oli sel aastal Markko Pohlak. Vanemas vanuseastmes oli osalejaid seekord rohkem, noorteka piiga ja poisi tiitliga pärjati Greete Averson ja Gevyn Nittim. Väga tublilt esinesid ka Aurelia Kalda, Hanna-Liina Kirsipuu, Ken Nittim ja Andri

Kaldmaa, kuid kiitust väärivad kõik, kes julgesid osaleda ja ennast proovile panna. Kohtunike rollis andsid endast parima Kadri Kabral, Kadri Lebedev, Tanel Tiik, Kerli Karuks ja Getlyn Vunder. Oli tore üritus.

Oktoobrikuuga jõudis lõpule ka kaartide valmistamise kursus. Viimasel kursusel oli võimalik õppida ka ilukirja.

3. oktoobril oli poistel võimalus mõõtu võtta lauatennis. Sel korral oli osalejate arv küll veidi väiksem, kuid tiitlikaitsja Madis Kukki oli kohal ja sai selgi korral I koha. II koha saavutas Allan Vara ja III Sandero Saare.

10. oktoobril toimus tavaks saanud Mäluralli. Sel korral osales 20 noort ja I koha said Diana Sammel, Maris Pohlak, II koha Kadri Kabral, Kadri Lebedev ning III koha Ken Nittim, Tanel

Tiik. Väga napilt jäid neljandaks Getlyn Vunder, Aurelia Kalda ja viiendaks Liisbeth Voog, Aksel-Ossi Gull.

Koolivaheajal võtsime suuna Tallinnale ja käisime TV3 stuudios saate „Me armastame Eestit“ salvestusel. Kaasasime sel korral ka Roela Noortemaja ja Väike-Maarja Noortekeskuse noored, et transpordikulud kolme vahel jagada ja pisut kokku hoida. Oli igati õnnestunud väljasõit.

Tegime ka teise väljasõidu ja seda meie lemmikpaika Veskisillale, et bowlingut mängida. Olid väga tublid noored ja suurepärase päev! Uute rõõmsate kohtumisteni noortekeskuses!

Taimi Talpas -Taltsepp
Rakke Noortekeskuse juht